

Stichting E.I.C.
Postbus 30175
8003 CD Zwolle
Tel: +31 (0)343-412644
E-mail : info@stichtingeic.nl
Web: www.stichtingeic.nl

Stichting
EMISSIE INFORMATIE CENTRUM

Zwolle, 3 December 2012

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Directie Klimaat, Lucht en Geluid
T.a.v. mw. drs. M.G. van Empel / mw. E. Tompson / dhr. D. de Jong
Postbus 20901
2500 XP DEN HAAG

Reactie op brief, IENM/BSK-2012/220017
Ons kenmerk: 012 / 1001121 / 002

Politieke incompetentie of sluit men de ogen voor de werkelijkheid?

Burgers en bedrijven moeten kunnen rekenen op de controlerende functie van de politiek. Juist een complexe politieke zaak als, emissies, emissierechten, EU-ETS en niet-ETS, hernieuwbare bronnen en 'vermeden emissies', vraagt om bescherming tegen machtsmisbruik, ongehoord financieel gewin en onnodige extra kosten voor een door recessie getroffen, veelal onkundig deel, van de bevolking. De politiek wordt door de misbruikers van het emissiestelsel uitgedaagd tot het schaakspel en is nú aan zet.

Situatie 1:

- De EU Commissie becijferde, tegen 2012, een onterechte **winst van ca. 71 miljard euro** van 5 EU lidstaten voor doorberekende emissierechten aan de consument. Nogal wat Europese energiebedrijven maken misbruik van hun gratis rechten. Ze rekenen de marktprijs daarvan door aan hun klanten (windfall profits). CREG de Belgische energiewaakhond: twee bedrijven rekenden **bijna 380 miljoen euro door aan hun klanten**. In de periode 2005-2007 moesten de klanten van de energiebedrijven in **totaal 1,2 miljard euro ophoesten**. (Bron: *De Morgen*, 06-2009)
- Het CE Delft concludeert uit een economisch onderzoek, dat energie-intensieve bedrijven (raffinaderijen, staal en petrochemie) **zo'n 14 miljard euro hebben verdiend aan hun rechten voor koolstofuitstoot**. Bedrijven onder het ETS vallend en die vooraf beweerden dat ze onevenredig getroffen zouden worden. (Bron: *NEa nieuwsbrief 9 juni 2010*)
- Ook DTe verwacht in 2006 in Nederland **een winst van honderden miljoenen euro's**. Een reden, zo schrijft de minister, om het probleem van de 'windfall profits van de elektriciteitsproductiebedrijven' aan te pakken. (Bron: *kamerbrief 31-10, windfall nap2, www.emisierechten.nl*)

Situatie 2:

Nederland heeft net als de overige EU-lidstaten de afgelopen jaren energie productie in centrale en decentrale installaties met o.a. hernieuwbare bronnen gestimuleerd. Internationaal wordt deze opgewekte energie en óók de zgn. **'vermeden emissies' meegerekend** voor het streefcijfer voor broeikasgasreductie.

In de berekeningen van de allocatie (Allocatieplan 2005-2007 enz. t.b.v. de handelsperiodes) m.b.t. de jaarlijkse emissieverslaglegging voor EU-ETS deelnemers naar de Commissie, zijn de verschillende emissiebronnen voor energie productie t.b.v. de gezamenlijke energieproducenten en inzichtelijkheid en eenvoud in verslaglegging meegenomen.

Dit betekent dat óók decentrale opwekking is en wordt meegeteld voor de vaststelling van de jaarlijkse afrekening van emissierechten. Tevens dat emissies en emissierechten (voor zover van toepassing op hernieuwbare bronnen en 'vermeden emissies') die t.g.v. het Kyoto Protocol, de EU richtlijnen, de diverse publicatie en hernieuwd inzicht waaronder *BSA 1, en ESD 2*, toebehoren aan een eigenaar van een installatie. *(Bron: Richtlijn 2003-87-EG).*

Situatie 3:

Duidelijk is óók dat de bestrijdingskosten (gedragen kosten door EU burgers en bedrijfsleven ter bestrijding van de CO₂ uitstoot) van de EU-lidstaten (Kyoto-doelstelling uit Burden Sharing Agreement) een door **Nederland extra goedgekeurde bijdrage vraagt van Nederland (38%)** en België (11%) die aanmerkelijk hoger liggen dan de overige EU-lidstaten (gemiddeld 5%) voor de niet EU-ETS overige sectoren.

(Bron: EEA Europees Milieu Agentschap)

Overigens geeft de Balans van de Leefomgeving 2012 **een percentage van 16% aan voor de Nederlandse bestrijdingskosten.** (38% of 16% van 900 miljoen euro?)

Stichting Emissie Informatie Centrum

Stichting Emissie Informatie Centrum trekt uit de geschetste (situatie 1,2 en 3) de conclusie dat juist de niet-ETS sectoren in de komende handelsperiode (2013-2020) de grootste financiële extra klappen (ca. 1,5 miljard euro per jaar (ECN/Pvl berekeningen) te verwerken krijgen. Daar boven op komen nog eens de gevolgen van doorberekening en de bestrijdingskosten. Met name de burgers, kmo's en lokale energieproductielocaties met hernieuwbare bronnen en overige niet-ETS bedrijven, worden door de wijze van allocatie (verleden en het heden) aan ETS bedrijven, ontmoedigt in hun duurzaamheidsbeleid, hetgeen in tegenspraak is met uitspraken van de EU Commissie.

Stichting Emissie Informatie Centrum wil daarom op korte termijn bestuurlijke maatregelen bespreekbaar maken en bepleit op grond van het rechtsgelijkheidsbeginsel inzake het emissierecht en daaromtrent uitspraken van het Europees Hof, vanaf 2013 vergaande compenserende maatregelen van o.a. de energieproducenten.

Compensatie afkomstig uit de onrechtmatige verdeling van emissies, de overallocatie, de windfall profits en het misbruik van emissierechten van andere deelnemers die beweerden onevenredig getroffen zouden worden.

Maatregelen voor sectoren die zich inzetten voor energie-efficiëntie, emissie-efficiëntie en duurzaamheid en eigenaren van energie producerende installaties die emissies reduceren door 'vermeden emissies' en hernieuwbare bronnen en daardoor hun inspanningen in emissiereductie bijdrage willen leveren.

1. *Burden Sharing Agreement*
2. *Effort Sharing Decision*

Deze emissie compensatie zal een rechtmatiger verdeling van emissies tot gevolg hebben en zal door een eveneens op te richten emissie-innovatiefonds een jaarlijkse sectorale bijdrage kunnen vormen voor de emissie doelstellingen en het energie-efficiëntie beleid. In België wordt reeds gewerkt aan een jaarlijkse bijdrage in een te beheren fonds van emissiedeskundigen en energieproducenten met een jaarlijks geïndexeerd bedrag van 150 miljoen euro.

De Europese situatie anno 2012 in het kort

Beperkingen van het Europees energieverbruik en veelvuldig gebruik van hernieuwbare bronnen vormen, samen met energiebesparing en energie-efficiëntie, hét belangrijkste onderdelen pakket van maatregelen om broeikasgasemissies na 2012 te reduceren. Factoren als, de energievoorzieningszekerheid, de technologische ontwikkeling, innovatie, werkgelegenheid en kansen voor regionale ontwikkeling spelen hierin een belangrijke rol. De afhankelijkheid van de energie-invoer binnen de Gemeenschap en de emissiereductie van broeikasgassen gaan hand in hand met een groter gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en met een toename van de energie-efficiëntie.

De mogelijkheden om via innovatie en duurzaam concurrerend energiebeleid tot economische groei te komen, zijn onderkend evenals de overallocatie van emissies en de lokale groei van energieproductie uit decentrale energieopwekking. Energie uit hernieuwbare bronnen hangt vaak af van lokale of regionale kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en waar met name de kansen liggen op het gebied van groei en werkgelegenheid. De Commissie moedigt het gebruik van nationale en regionale ontwikkelingsmaatregelen aan t.b.v. lokale en regionale ontwikkelingsinitiatieven. ***(Bron: Richtlijn 2009/28/EG)***

Vooraf, tijdens en na de invoering van het EU-ETS (2005) zijn er discussies gaande over de allocatie (toewijzing) van de emissies en emissierechten. Men name de groei in het aandeel uit hernieuwbare bronnen voor het opwekken van lokale energie (2005 = 2,5% aandeel en 2020 = 14,5% aandeel), het aandeel 'vermeden emissies' bij opwekking van lokale energie, de gepubliceerde nationale cijfers en berekeningen van emissies volgens de jaarlijkse ECN/PvL rapporten, hebben gezorgd voor Europese en voorgestelde nationale aanpassingen in het stelsel, door de Commissie.

Een voorbeeld van onbedoelde allocatie uitkomsten:

Het gevolg van deze jaarlijkse vaststelling en toezegging aan nationale emissierechten is een structureel toenemend jaarlijks overschot (overallocatie) ter grootte van het (bestaand aandeel en nieuw jaarlijks aandeel) hernieuwbare bronnen waartoe de 'vermeden emissies' volgens het CBS worden meegerekend. Oplopend van 2005 = 2,5% aandeel en 2020 = 14,5% aandeel, zonder overheids ingrijpen.

(Bron: Nationaal actieplan voor energie uit hernieuwbare bronnen, Richtlijn 2009/28/EG, ECN/PvL., ca. 15% van het gealloceerd quotum van energieproducenten t.o.v. het referentiejaar 1990-2012 en 2013-2020)

Het voorstel van Stichting E.I.C voor compensatie en compenserende maatregelen is aan de politiek besluitvorming maar is in lijn met de wens van de Commissie, voor aanpassingen in het stelsel. O.a. spelen de genoemde factoren als energievoorzieningszekerheid, technologische ontwikkelingen, innovatie, werkgelegenheid en kansen voor regionale ontwikkelingen hierin een belangrijke rol.

Met name de stimulerende werking uit compenserende maatregelen uit deze overallocatie en financiële compensatie voor duurzame investeringen (vooral hernieuwbare bronnen) in de genoemde sectoren uit de energie-efficiëntie wetgeving (richtlijn 2012/27/EU) en de EU voorstellen m.b.t. de GvO's, zorgen voor meer maatschappelijke betrokkenheid bij de EU doelstellingen.

Energieproducenten kunnen sinds kort hun emissies en bijbehorende emissierechten volledig doorberekenen aan de afnemers van energie. De huidige discussies over allocatie en rechtmatige verdeling over sectoren, alsmede de inzichtelijkheid voor de burger (o.a. niet-ETS sectoren) m.b.t. de bestrijdingskosten (NL. 38%) kan daarmee grotendeels worden opgelost.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur: H.K. Kloosterman / H.J. Boesjes

Hopende u in deze zaken voldoende te hebben kunnen toelichten, verblijvende,

H.K. Kloosterman
Stichting Emissie Informatie Centrum

